

1931 november hó

TESTVÉRISÉG

**Kézirat
szabadkőművesek
számára**

Cuprinsul :

Zilele de lucru.

Cuvânt de deschidere în loja Traian.

Fr.: B.: I. Masonicul Lud. Kossuth.

Fr.: G. K. L.: Muzeul masonic din Bratislava.

Lufton: Cine să fie admis în lojă?

Masoneria din țară.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tartalom :

Munkanaptár.

Főmesteri megnyitó beszéd a Traian □-ban.

B. I. t.: A szabadkőműves Kossuth Lajos.

G. K. L. t.: A pozsonyi szks muzeum.

S. I. t. Szabadkőműves evangélium.

Lufton : Kit vegyünk fel a páholytagok sorába

Belföldi szabadkőművesség.

Hirek a nagyvilágból.

Inhalt :

Arbeitskalender.

Eröffnungsrede in der Traian □.

Br. B. I. : Ludwig Kossuth der Freimaurer.

Br. S. I. : Freimaurer Evangelium.

Br. G. K. L. : Das Presburger Freimaurer — Museum.

Lufton: Wen sollen wir in die Logen aufnehmen.

Nachrichten.

MUNKANAPTÁR

A Romániai Nemzeti Nagypáholy Jánosrendi Szövetségének védelme alatt dolgozó t. és t. páholyok munkarendje

Unio

Cluj—Kolozsvár keletén. Helyisége: Str. Baba Novac 3. — Munkanapjai: Minden hó első és harmadik szerdáján este 8 órákor. Páros szerdákön értekezlet — Profáncim: Zipszer Alajos str. Baba Novac 3.

Aurora

Braşov—Brassó keletén. Helyisége: Str. Principele Carol 9. — Munkanapjai: Minden második hétfő este 9 órákor. Közbeeső hétfőn értekezlet — Profáncim: Dr. Fischer Gyula orvos, str. Reg. Carol 69.

Traian

Braşov—Brassó keletén. Helyisége: str. Principele Carol 9. — Munkanapjai: Minden szerdán este 8 órákor. — Profáncim: dr. Ioan Hozan Str. Reg. Carol No. 56.

Zu den drei Säulen

Braşov—Brassó keletén. Helyisége: Strada Noua 27. — Munkanapjai: Minden kedden este 8 órákor. Profán címe: Ludovic Servacius, ny. subprefect, Braşov.

Corcordia

Arad keletén. Helyisége: Bulv. Gen. Dragalina 30. — Munkanapjai: Minden pénteken este fél 9 órákor. — Profán címe: Dr. Szöllőssi Zsigmond ügyvéd, Arad, Str. Regina Maria 3.

Bethlen Gábor

Târgu-Mureş—Marosvásárhely keletén. Helyisége: Str. Ştefan cel Mare 83. — Munka-

napjai: Minden hó első és harmadik hétfőjén este 8 órákor. — Profáncim: Dr. Péterfi István orvos, Piaţa Reg. Ferdinand 32.

Bihar

Oradea—Nagyvárad keletén. Helyisége: Alea Romei 2 sz. II. em. Munkanapjai: Minden hó első és harmadik hétfőjén este 7 órákor. Páros hétfőkön értekezlet. — Profáncim: Dr. Edelman Menyhért orvos, Rimanóczy-ucca 12.

Pax

Timişoara—Temesvár keletén. — Helyisége: Bulv. Reg. Ferdinand, Palatul Lloyd — Lloyd palota. — Munkanapjai: Minden hó második és negyedik hétfőjén este 8 órákor. Páratlan hétfőkön tiszti értekezlet. — Profán címe: Rosenthal Mór ügyvéd, Timişoara, Bulv. Reg. Maria No. 6. Magánygy.

Die Arbeit

Bucureşti—Bukarest keletén. Helyisége: A nagypáholy str. Câmpineanu 45 szám alatti helyiségben dolgozik. — Munkanapjai: Minden hétfőn este 9 órákor. A hó első hétfőjén értekezlet. — Profán címe: Ernst Heitz, Direktor der „Otjelul Böhler“, Bucureşti, I. B-dul Domniţei 1.

Kölcsey (Satumare—Szatmár),

Tisza (Sighetul-Máramarossziget) és

Hunyad (Deva—Déva) átszervezés alatt.

Szabadkőműves-irodalom

Lennhoff Eugen: *Die Freimaurer. Ihre Geschichte, Organisation und ihr heutiges Wirken*, 476 Seiten und 107 Bilder.

Brosch. Rm. 14.—, Ganzleinen Rm. 17.—
Gaston Martin: *La Franc = Maçonnerie* Frs. 12.—

O. Caspari: *Die Bedeutung des Freimaurertums V. Ungar B.*

A. Daber: *Ei Jahre Freimaurer (Logen Geheimnisse)* Rm. 1.—

Geischer: *Die Freimaurerei, ihr Wesen und Wirken* Rm. 1.—

Horneffer: *Die Freimaurerei* Rm. 1.20

Keller: *Die Freimaurerei aus „Natur und Geisteswelt“* Rm. 2.—

Neumann: *Die Freimaurerei* Rm. 1.20

L. de Ponciu: *Hinter den Kulissen*

I. Das Freimaurertum der Revolution Rm. 3.50

II. Judentum und Weltumsturz Rm. 4.—

Schwarz—Bostonitsch: *Die Freimaurerei*

Ihr Ursprung, ihr Geheimnisse, ihr Wirken-illust. Rm. 7.20

Das Geheimniß des Freimaurers von einem Bruder Meister Rm. 5.—

Leadbeater: *Das Verborgene Leben in der Freimaurerei* Rm. 15.—

Heinichen: *Die Grundgedanken der Freimaurerei im Lichte der Philosophie* Rm. 5.60

Az itt felsorolt művek megrendelhetők a „Testvériség” kiadóhivatala utjá 1.

TESTVÉRISÉG

KÉZIRAT SZABADKÖMŰVESEK SZÁMÁRA

Cuvânt de deschidere

rostit de Venerabilul dr. J. Hozan din loja Traian din Braşov

Jubiti Fraţi!

Comitetul funcţionarilor ales de Frăţile Voastre Vă este mulţumitor şi recunoscător pentru onoarea care aţi făcut-o prin votul D-Voastră şi din încredinţarea membrilor acestui comitet Vă pot declara dela acest loc, că privim jurământul depus azi ca cea mai solemnă promisiune de a pune în serviciul cauzei comune tot talentul, sârguinţa şi elanul nostru.

A fost un interval de un an, decând Loja noastră a stat departe de lucrări masonice. Vina acestei intreruperi nu a fost numai personală a noastră, ci au fost şi multiple împrejurări cari au produs aceasta stagnare. — În deosebi ar trebui să amintesc numărul foarte redus al membrilor, iar dintre aceşti membri, o parte însemnată nu domiciliau în orientul Braşov. — Pentru a preintimpina pentru viitor un astfel de impediment, va fi datorie comună a noastră a spori rândurile fraţilor din Loje cu elemente selecte, capabile, destoinice şi cu atragere pentru arta roială.

Trebuie să remarc însă, că cu toată neactivitatea în Loja propriu zisă, cu toate că ciocanul amuţise o scurtă durată, cei mai mulţi fraţi au desvoltat şi în restimpul acesta o activitate masonică parte în cadrul Marei Loji, parte în viaţa profană de toate zilele, dovedind şi prin aceasta că au fost în totdeauna animaţi de înfăptuirea ideilor atât de superbe ale masoneriei.

Cel mai mare eveniment din anul trecut şi poate cel mai mare din istoria masoneriei române a fost alipirea Marei Loji simbolice din Transylvania de rit Joanit la Marea Loje Naţională din România sub forma şi condiţiunile bine cunoscute, la care fapt azi implinit, a avut un rol destul de important şi Loja noastră care dela început prin reprezentanţii săi a lucrat pentru o cât de grabnică alipire şi fuziune.

Lucrările organizatoare, cari au avut loc la Consiliul Federal al Marei Loji, sunt aproape pe terminate şi în luna Decembrie — după ratificarea din partea conventului şi după o lustruire bine chibzuită — von fi fericiţi a putea avea Noua Constituţie, care va forma piatra şi legea fundamentală a masoneriei române şi astfel vom putea proceda cu toată râvna şi dragostea la lucrările interne şi intelectuale ale Lojei noastre. Cu toţii doar suntem conşii de datorie, ştim că suntem membrii a unei asociaţii intelectuale, care are datoria a transplanta principiile şi idealurile artei roiale şi în lumea externă, fiecare la acel colţ, unde este chemat de soarte în viaţa profană.

Dacă ne punem întrebarea că este oare rentabil a aduce și unele jertfe materiale pentru susținerea Lojei, răspunsul pe care trebuie să-l dăm cu toții nu poate fi decât afirmativ. Doar nici când mai mult ca în timpul de față, lumea nu are mai mare nevoie de principii și idei sănătoase și suntem ori când gata a aduce jertfe pe mai de parte pe altarul luptei contra intoleranței și perfidiei. Fie care dintre noi are dorința arzătoare a vedea realizată o omenire cât de perfectă, drept aceia fiecare dintre noi lucrează la „piatra dură”, contribuind prin aceasta la clădirea nouă a societății omenești, introducând astfel cu totul desinteresant un ideal într-o lume plină de vicii.

Ideia fundamentală a umanității este principiul călăuzitor al fiecărui frate mason, căci cu toții lucrăm la clădirea templului iubirii de aproapelui, bazat pe „înțelepciune, putere și frumsețe.” O zidire perfectă a acestui templu nu mi-o pot imagina, fără de a avea în vedere scopul masoneriei, adică perfecționarea eului nostru propriu și conducerea omenirii pe calea unei perfecte și armonice dezvoltări. Datoria fiecărui dintre noi este, jertfirea pentru binele public, cercetarea după astfel de sentimente omenești, cari sunt potrivite a unui națiunile între ele, o luptă dâră și inversunată însă contra tuturor potrivniciei acestor idei.

Poate că nici când mai mult nu se impune mai tare ocomunitate omenească mai armoniasă și mai frățească ca în ziua de azi, căci trăim clipe tragice și poarele gem și suferă în urma unei crize, care întrece în întindere și virulență toate crizele trecutului. — Ce dovadă mai convingătoare s-ar putea inchipui pentru a întipări în creere realitatea acestei unități omenești la care am făcut aluzie? Gândiți-Vă la efectele desastroase ale prăbușirile survenite de New-York, Berlin, Londra, cari au avut răsunet în toate regiunile pământului. Gândiți-Vă la efectele desastroase pe cari subconsumația le-a provocat în diverse regiuni, acolo unde supraproducția acumulse stocuri. — Gândiți-Vă la apriga luptă între muncă și capital, gândiți-vă la milionale de șomeuri și față de toate aceste miserii, încă tot se găesc conducători cari inchiși în egoismul lor național, ca într-o cămase de torță, condamnă pe conaționali lor să suferă o scumpete faptică a unei vieți plină de privațiuni. — Pe de altă parte însă tot acești conducători sunt aceia cari asvârlă în prăpastia adâncă numită „frica armată” capitaluri considerabile și astfel durere vedem, că să cheltuiesc pentru întreținerea armatelor sume mult mai mari ca înaintea războiului mondial.

Mai toate din problemele acestea au format și formează obiecte de discuții a Ligii Națiunilor, a recentei conferințe a Uniunii Interparlamentare și am avut privilegiul să auzim adevărate idei și accente masonice din partea multor frați cari au luat parte la acele conferințe,

Este clar și evident că față de problemele și interesul general, cari preocupă cugetele oamenilor, masoneria nu poate sta pasivă și chiar acum — mai mult ca ori când — îi se impune a veni între-ajutor omenirii și a o scoate din chaosul în care a ajuns. — Am ferma convingere, că partea gigantică a soluționării diferitelor probleme va reveni masoneriei, care singură va fi în stare să atenuieze relele cari ne copleșesc prin înțelegeri printre popoare, prin concesiuni reciproce, prin sacrificii, prin răsturnarea barierei vamele și înainte de toate prin realizarea atât de mult discutatei probleme a desarmării adică prin războiul înotriva războiului,

Nu fiecărui frate îi este dat să intervină în mod direct la asanarea omenirii. căci pușin și aleși sunt aceia, cari conduc destinele popoarelor; însă nu mai pușin este adevărat, că fiecare frate din Loje și în viața profană, are datoria să fie interpretul ideilor cari duc la perfecționarea omenirii, prin transplantarea principiilor de indulgență și toleranță între semenii săi.

Pentru ca să putem contribui și noi la perfecționarea unei clădiri monu-
mentale a vieții omenești, este necesară înainte de toată să ne știm construi viața
proprie. Iată ce spune marele mason Lessing: „Nu poate contribui acela la cea
ce e omenirea are mai perfect, care nu poate face din sine, ceia-ce poate și trebuie
să devină“ (der nicht aus sich selbst macht, was aus ihm werden kann und soll),

Nu-mi pot inchipui o realizare a înfrățirii între oameni și popoare, până când
nu voi fi convins că între frații aceleași Loji există o adevărată înfrățire și o co-
munitate de idei. — Drept aceea aflu de necesar, că lucrările și convenirile noastre
în Loje, să fie cât de dese, iar pe lângă aceea contactul între frați afară de Loje
să fie cât de intensiv. — Este o obligațiune și o datorie a fiecărui frate din Loja
noastră a căuta cât mai dese conveniri cu frații din alte Loji în vederea cultivării
unei solidarități cât de perfectă — ceia-ce să va putea obține prin lucrări comune cât
de dese.

La inițieri vom avea în vedere că așa numitul „căutător“ că fie deja însestrat cu
caracterul și virtuțile masonice și că aceste comori să le aducă cu sine când va intra
pentru prima oară în templu, căci fără aceasta condiție — zice Wieland — va
păși-o ca acela care și-a cumpărat o pereche de ochelari pentru a ceti, și numai
puțin i-a fost mirarea când a aflat, că dacă ochelarii îi pot servi la aceasta, tre-
buia înaintea de aceea să știe ceti.

Ne vom îngriji ca fiecare dintre frații acestei Loji să fie ocupat cu lucrări,
căci sunt multiple problemele cari asteaptă urgente rezolvări și să recere o muncă
intensă din partea fiecărui frate.

O idee bine venită și preconizată de Loja „Unio“ din Cluj — mai ales acum
în pragul iernei — este înființarea de culine populare și ospătării pentru populația
săraca, aprovizionarea aceleia cu lapte gratuit, iar cu ocazia recentei ședințe a
Consiliului Federal din București, s-a mers și mai departe atingându-se și pro-
blema de ajutorare a populației sărace și nevoiașe cu pâine și lemne ieftine. Toa-
te aceste desiderate trebuie să formeze puncte din programul nostru de activitate
și trebuie să ni le însușim ca afare. Țin să Vă aduc la cunoștință, că celelalte
Loji surori din Orientul nostru încă și-au însușit aceste puncte și că am început
în această privință tratative serioase în vederea realizării lor, care realizare nu va
întârzia mult fiind convins că autoritățile administrative ne vor da concursul și vor
manifesta o cuvenită înțelegere pentru înfăptuirea astorfel de probleme de ordin
social caritativ.

Vă aduc mai departe la cunoștință, că în Orientul Cluj, din inițiativa și
sub aspicile Lojei „Unio“ s-a înființat revista „Testvériség“ („Fraternitatea“) ca
un organ masonic al Lojelor de rit Joanit, din Marea Loje Națională a României
și apelez la Frații Voastre a da tot concursul și tributul Dvs. intru sprijinul
acelei reviste.

Nu pot intrelăsa a face și un călduros apel la datoriile ce Vă incumbă fa-
ță de Loje din punct de vedere material, asupra cărora nu doresc a insista inde-
tail, că sunt convins că fie care frate este conștiu de aceasta datorie.

Multe sunt ideile și problemele cari trebuiesc înfăptuite, grele sunt îndatoririle
și obligațiunile noastre, însă cu ajutorul Marelui Architect al Universului și pe
lângă o intenție serioasă, vom face totul, ceia-ce este în puterea noastră, spre a
risipi întunerecul și frigul, care apasă asupra epocii noastre, pentru a introduce
lumina și căldura binecuvântată și astfel am convingerea, că Loja „Traian“ va
putea arăta un rezultat pozitiv al existenței și activității sale.

Megnyitó beszéd

Elmondta: Dr. Joan Hozan, a Traian □ ujonnan megválasztott főmestere

Teljes éve annak, hogy páholyunk távolmaradt a szks munkától. Ezért azonban nem csupán bennünket terhel személyileg a felelősség. A körülményekben is több oka rejlik az esztendő szünetelésnek. Ezek között kiváltképpen fel kell említenem csekély taglétszámunkat és hozzá kell tennem, hogy a tagok közül többen nem is tartózkodnak állandóan Brassó keletén. A jövőben, hogy ezeket a gátló körülményeket megszüntessük, kötelességünknek tartjuk, hogy tagjaink számát gondosan kiválasztott és alkalmas keresőkkel szaporítsuk, akik a kir. művészet gyakorlása iránt hajlandóságot mutatnak. Ki kell emelnem azonban, hogy páholyunk munkájának szünetelése alatt is a tt. közül a legtöbben szks tevékenységet fejtettek ki, részben a Nagypáholy keretein belül, részben a profán életben. Bizonyosságát adták ezzel, hogy a stagnálás ideje alatt is állandóan szívükön viselték a szks eszmék megvalósítására irányuló törekvéseket. Az elmúlt esztendő legnagyobb s talán a román szkség történetében legfontosabb eseménye volt az erdélyi Jánosrendü Symbolikus Nagypáholynak a R. N. Np.-hoz való csatlakozása az ismert formában és feltételek mellett. A fúzió létrehozása körül páholyunk is eléggé jelentős szerepet játszott. Tisztviselőink azon fáradoztak, hogy e csatlakozás mielőbb végbemehessen. A szervezési munkálatok, melyek a N. Np. szövetségtanácsában folytak, csaknem teljesen befejezést nyertek már és december havában, a Convent által végzendő ratifikálás után új alkotmányt kapunk, mely új követ jelent a romániai szkség épületében. Ez új alaptörvény utmutatásai nyomán lendületesen hozzáláthatunk páholyunk belső és intellektuális átszervezéséhez. Mindnyájan tudatában vagyunk annak, hogy intellektuális szövetség tagjai vagyunk és kötelességünk a kir. művészet eszméit kivinni a profán életbe is, ahol mindenki a sors által számára kijelölt helyen dolgozik az eszme győzelméért.

Felvetődik a kérdés, hogy érdemes-e anyagi áldozatokat is hozni a páholy fenntartásáért? A felelet erre a kérdésre csak igenlő lehet. Soha még a világnak nem volt annyira szüksége egészséges és az élet minden körülményei között helytálló eszmékre, mint napjainkban és mi készek is vagyunk további áldozatokra a harcban, mely a türelmetlenség és a perfidia ellen folyik. Minden testvérünk a minél tökéletesebb emberséget kívánja szolgálni s ezért mindenki dolgozni kíván közülünk a durva kő csiszolásán hogy hozzájárulhasson egy új emberi társadalom kialakításához. És mindenki közülünk érdek nélkül óhajtja ezt a célt szolgálni, hogy ilymódon formáljuk át a megromlott világot. Mindnyájan azért dolgozunk, hogy felépítsük a felebaráti szeretet templomát, melynek alapkövei bölcsesség, erő és szépség lesznek. Ehhez azonban elsősorban a saját énünk tökéletesítése szükséges.

Minden egyes közülünk tartozik áldozatot hozni a szociális boldogulásért s kötelességünk kiművelni azokat az emberi hajlandóságokat, melyek segítségével a nemzetek közelebb hozhatók egymáshoz. Tragikus pil-

lanatokat élünk mindnyájan. A népek olyan válság terhei alatt nyögnek, amely tartósságban és intenzitásban minden eddigi válságot felülmúl. Most ne volna szükség a szabadkőművességre? Gondoljatok a newyorki, berlini és londoni katasztrófális felfordulásokra, melyek kihatással voltak a világ minden részére. Gondoljatok arra, milyen katasztrófális következményekkel járt egyes vidékekre a fogyasztás csökkenése ott, ahol a tultermelés a ki-termelt javakat felhalmozta. Gondoljatok az űrült harcra, mely tőke és munka közt folyik, gondoljatok a munkanélküliek millióira és gondoljatok arra is, hogy e szerencsétlenségek középett még mindig vannak vezető-pozíciókban lévő emberek, akik a nemzeti önzés kényszerzubbonyába zárva embertársaikat arra kárhoztatják, hogy a legnagyobb szükség idejének minden nyomorúságait végigszenvedjék. Másrészt éppen ezek a vezetők még mindig hatalmas összegeket dobnak abba a mély örvénybe, amelyet fegyveres rettegésnek nevezhetnénk. Fájdalommal kell megállapítanunk, hogy hadseregek fenntartására ma nagyobb összegeket fordítanak, mint a háboru előtt.

E problémáknak csaknem mindegyike foglalkoztatja a Népszövetség Tanácsát és az Interparlamentáris Uniót és volt alkalmunk valóságos szks hangokat és megnyilatkozásokat hallani olyan tt. részéről, akik ezeknek gyűlésein résztvettek.

Teljesen világos, hogy e problémákkal szemben a szkség nem maradhat passzív. Ma inkább, mint valaha kötelessége, hogy segítségére sies-sen az emberiségnek és igyekezzék ebből a kaoszól kivezetni. Meggyőző-désem, hogy a felmerült problémák megoldásában a legnagyobb munka-rész szksre fog nehezedni, mert csak a szkség képes arra, hogy a né-peket közelebb hozza egymáshoz: arányos engedményekkel, áldozatokkal, vámpatórok megnyitásával és mindenekelőtt az annyit hangoztatott lefegy-verzés útján. Hadat üzenvén a háborunak, enyhíteni fogja a bajokat, melyek az egész világot meglátogatták.

Nem minden tt.-nek adatott meg, hogy közvetlenül gyakorolhasson befolyást az emberiség megmentésén dolgozó folyamatra. Kevesen vannak a válogatottak, akik népek sorsát intézik. De kötelessége minden t.-nek ugy a páholyban, mint a profán életben az eszmék terjedését előmozdítani, melyek segítségével előmozdíthatjuk az emberiség javát. Mielőtt azonban e monumentális építkezéshez hozzáfognánk, gondosan meg kell építenünk a saját házunkat. Mint Lessing, a legnagyobb szks mondta: „Es kann zur Vervollkommung der Menschheit der nicht beitragen, der nicht aus sich selbst macht, was aus ihm werden kann und soll.“

Nem tudom elképzelni, hogy a testvériség emberek és népek közt elérhető legyen, ha ugyanazon páholybeli testvérek között hiányzik az igazi testvériség és eszmeközösség. Szükséges ezért, hogy mentől több munkát tartsunk, de azonkívül a tt. páholyonkívüli érintkezése is minél intenzivebb legyen. Minden t.-nek kötelessége, hogy minél sürűbb érintkezést tartson fenn más páholybeli tt.-kel. Csak így jöhet létre a mentől nagyobb foku szolidaritás. Ez különben közös munkák tartása által is elérhető lesz. A felvételeknél szem előtt fogjuk tartani, hogy a kereső jelleme kifogástalan legyen és már azelőtt szks gondolkodásu, mielőtt e szentély küszöbét átlépte. Különben úgy fog járni, mint Wieland szerint járt az az ember, aki szemüveget vett, hogy tudjon olvasni és nagy volt az ő csodálkozása, mikor ráésmélt, hogy előbb olvasni kellett volna megtanulnia, hogy segít-hessen rajta a szemüveg.

Igyekezni fogunk, hogy minden t. el legyen látva munkával, mert sok olyan kérdés van, melyek elintézését kívánnak. Nagyon üdvös eszméket vetett fel s részben már meg is valósított a Kolozsvár keletén dolgozó Unió, népkonyhák létesítését és ingyen tejszástást illetőleg. A Cons. Federal Bukarestben még tovább is ment. Megvitatták, hogyan lehetne a nyomorgókat kenyérral és olcsó fával ellátni. Mindezeket programmunkba kell vennünk és megvalósításukon munkálkodnunk kell. A mi keletünkön dolgozó páholyok ebben az irányban már meg is kezdték a munkát és komoly tárgyalásokat folytattunk a megoldást illetőleg. Azt hiszem, hogy a közigazgatási hatóságok is segédkezet fognak nyújtani nekünk ebben.

Bejelentem, hogy az Unió kezdeményezéséből és feltigyelete alatt „Testvériség” címen szks lap indult a jánosrendű páholyok számára. E lap részére kérem testvéreim támogatását.

Felhívom a tt. figyelmét, hogy gondoskodjanak páholyunk anyagi támogatásáról. Meg vagyok győződve, hogy e tekintetben minden egyes t. teljesíteni fogja kötelességét.

Sok eszme és probléma vár tehát megvalósításra. Kötelességeink súlyosak, de a VENÉM segítségével, komoly munkával mindent meg fogunk tenni, hogy a korszakunk fölött terjengő sötétséget és fagyot eltávolítsuk, világosságot és meleget terjesztve. Szilárd meggyőződésem, hogy a Traian páholy is pozitív jelét fogja adni annak, hogy él és dolgozik.

Németország. Az új Németországi Symbolikus Nagypáholyt eddig a következő Np.-ok ismerték el: a görög, török, bulgár, lengyel, egyiptom, francia és a paraguayi.

A „Leuchte” írja, hogy a porosz „Zu den Drei Weltkugeln” Np. elhárította, hogy véglegesen visszautasít minden összeköttetést a volt ellenséges országok páholyaival és szembehelyezkedik minden pacifista törekvéssel.

A berlini „Zur Freundschaft” Np. a következő szks kötelességeket ajánlja a tt. figyelmébe:

1. Semminemű tőkét nem szabad idegenbe elhelyezni és a már elhelyezteteket két év alatt vissza kell venni.

2. Semminemű külföldi árut, vagy iparcikket nem szabad vásárolni, kivéve főzélékeket, bort, dohányt, teát, cacao, kávét.

3. A buzaliszt fogyasztása csökkentendő felére a rozsliszt javára.

4. Külföldön való tartózkodás legfeljebb három évben egyszer engedhető meg. Ausztria nem számít külföldnek az 1., 2. és 4. pontokat illetőleg, ez utóbbira Csehszlovákia német része és Tyrol sem.

5. Lehetőleg csak németül szabad beszélni.

6. A német nemzeti szövetségben kötelesek aktív részt venni.

7. Az egyházakban, társadalmi, ethikai egyesületekben és ifjusági szervezetekben vállaljanak tiszteleti hivatalokat.

8. Tartózkodjanak a politikában a személyes gyűlölködéstől, minden vitának tárgyilagossá elintézésére törekedjenek.

Ne tartozzanak csak olyan pártokhoz, melyek programjuk szerint harcolnak a hadi adósságok hazugságai és a versaillesi egyezmény ellen és amelyek követelik Németország részére a védelme megszerezhetését mindaddig, míg a nemzetek nem adják meg az általános lefegyverzés garanciáit.

9. Harc az atheizmus ellen.

10. Legalább egyszázaléka a jövedelemnek nemzeti célokra fordítandó.

A szabadkőműves Kossuth Lajos

B. I. tv. előadása a Bethlen Gábor páholyban

Balassa József dr. h. nagym. t. most megjelent nagyszerű műve „Kossuth Amerikában” teljes és részletes leírását adja Kossuth Lajos szks felvételének és szereplésének, eredeti okmányok facsimiléit is közölve. A Kossuth szksége az erdélyi tt-eket is foglalkoztatta, éppen a Testvériség megindulása idején. Ebből az időből maradt el a feltorlódtott anyag miatt mindmáig B. I. marosvásárhelyi t. alábbi cikkének közlése, melynek most Balassa t. könyvének megjelenése ad új aktualitást. A cikk Kossuth amerikai szereplésének csak egy-két momentumát ragadja ki s bizonyára annál nagyobb érdeklődést ébreszt majd a tt. körében Balassa h. nagym. t. könyve iránt, mely Kossuth amerikai szereplésének minden szks vonatkozását is felöleli.

Kossuth Lajost, a magyar szónoki próza hatalmas mesterét a szabadságharcunkat követő emigrációs idők vezették a kir. művészet munkásai közé. Külföldre menekült honfitársaival odakint ismerkedett meg a szks szövetség főrekvésével, szervezetével és erejével. A páholyok az egész világon mindenütt szerzetten karolták fel a bujdosó magyarok ügyét. Az emigráció vezetői megfört reményeik ujjaéledését látták a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméinek megvalósítását munkáló világszövetségben.

Ezért léptek a szks. páholyba Klapka György és Pulszky Ferencz Turinban, Horváth Mihály püspök, Puky Miklós és Dessewffy Dénes Genfben; gróf Andrassy Gyula, Türr István, Vetter Antal, gróf Teleki László, Almássy Pál és Czecz János Párisban; Vukovits Sebő, Rónai Bálint Angliában; Hajnik Pál, Bethlen Gergely és Kossuth Lajos Amerikában. Mikor a magyar politikai élet e kiváló férfiai visszatértek, ők váltak a szövetségünk iránt való érdeklődés és rokonszenv felkeltésének s terjesztésének legbuzgóbb munkásává. Egyedül Andrassy Gyula nem lépett be hazai páholy kötelékébe, de alig vette át 1867-ben az ország kormányzatát, ő volt szövetségünk hatalmas pártfogója, hogy az angol nagypáholy védelme alatt a magyar szabadkőművesség megkezdhette azt a zavartalan működést, amely aztán a legutóbbi időkig a saját védelme alá tartozónak 84 t. és t. páholyt 11 szabadkőművesi kört és továbbá 20 külföldi páholyt és 3 szksi kört számíthatott.

Az 1867-évi kiegyezést, illetve a szabadságharcot megelőző időkben még gondolni sem lehetett arra, hogy a régi monarchia területén a Metternich korszaka alatt működési engedélyt kaphattak volna testvéreink. A császári ház mindenható miniszterének bukása után a pesti szk.-ek 1848. május 26-án megalakították a frankfurti nagypáholy védelme alatt dolgozó „Kossuth Lajos, a dicső fény hajnalához” című páholyt. Kossuth jóakaratu érdeklődésével kísérte a mozgalmat, de nem lépett be a páholyba s neve is csak rövid ideig maradt a címében. A munkásságot azonban oly tevékenységgel folytatták, hogy már magyarországi nagypáholy alakításának tervével is foglalkoztak. Az osztrák hadsereg pesti bevonulása, a kormány Debrecenbe való menekülése és a szabadságharc tragikus bukása a kiegyezés koráig a magyar szkség munkásságát megsemmisítette.

Ez a szomorú korszak volt mégis — amint fenebb vázoltuk — a külföldi akciók nyomán a későbbi magyar páholyélet óriási erejű, erkölcsi alapja.

A külföldi páholyokba lépő emigránsok között épen Kossuth volt a legelső, aki ezzel az elhatározással a Washington és Garibaldi tt.-ekéhez méltó láncszeme a világtörténetben szereplő nagyszerű szabadkőműveseknek.

Ismert körülmény, hogy Kossuth menekülése után a török földön sem maradhatott soká a várható külpolitikai bonyodalmak miatt. Talán a legutolsó percben érkezett meg hozzá az Egyesült Államok szenátusának meghívása, ahová 1851. októberében érkezett meg. A vendégül látott kormányzó útja a diadalmenetek sorozata volt. A magyar bujdosók ügyét az Unió páholyai melegen felkarolták. Kossuth oly nagy elismeréssel, sőt hálával volt a szövetség iránt, hogy felvételéért folyományodott a Cincinnati 133 sz. páholyához.

Felavatása 1852. febr. 20-án történt.

A politikai szónoklat e hatalmas mestere a következőképen nyilatkozik önmagáról s a szkségről a bostoni nagypáholyának 1852. május 3-án tartott ünnepén:

Igen érdemes Nagymester!

Nem tudom eléggé kifejezni köszönetemet és szívből eredő érzelmeimet Onnek és a testvéreknek számos meghívásokért és azért a fogadtatásért, melyben részesültem.

Kora ifjúságomtól hivatva éreztem magam érzelmeim és vallásos hajlamaim folytán arra, hogy az igazságot kutassam; és amidőn megtaláltam, egész életemen át buzgón követtem azt.

Áma jóindulatu érzelmek és érdeklődés által, melyet a testvéri lánc irántam fanusított, alkalmat nyújtott nekem arra, hogy ez intézménybe léphessek, melyet az emberiség legmagasabbán szárnyaló elvei és a történelem nagy nevei nemesítenek . . .

Ami az én hazámat illeti, II. Józsefről volt elterjedve az a hír, hogy szabadkőműves és támogatja a testvéreket. A szabadkőművesség akkor virágzott Magyarországon, de azóta el van nyomva. Az intézmény minden nyoma mint egy álom tűnt el és nem vert mély gyökeret nemzetem földjében. Kevés, igen kevés páholy létezik ma Magyarországon; amennyire tudom, alig három. Midőn rövid idővel ezelőtt kormányzóul választattam, akkor annyira telve volt veszéllyel, hogy a szabadkőművesség nem boldogulhatott. Mindnyájunkra nézve neséz idők voltak azok, telve megpróbáltatásokkal.

Mélyen tisztelt nagymester! Nem ismeretlen előttem, hogy a politika sohasem léphet e falak közé; testvéri szeretet, segítség és igazság az alapelvei a testvéri láncnak; azonban szegény letaposott hazám sorsa minden szív részvétét megérdemli. Mert ha az embernek joga van elnyomni felebarátját, akkor a szabadkőművesség megszűnne létezni . . .

Mióta a testvérek láncába léptem, erősebbnek érzem akaratomat, hogy hazámat hűségesen szolgáljam s erős szívvel és tettel küzdjek érdekében. E szent kötelek hatalmat és képességet adnak nekem arra, hogy keresztül is vigyem a testvéri szeretet és igazság nagy elveit . . .

Mélyen tisztelt uram! Nagy megfeszítésnek tekintem, hogy tagja vagyok a testvéri láncnak. Melegen köszönöm, hogy a mai estén olyan értékes magyarázatot adott nekem e nemes intézmény természetéről — és arról a benső összszefüggésről, melyben a szövetség a fizta szabadsággal és az ember igaz jogaival áll. Ezek a meggyőző bizonyítékai annak, hogy kötelességemet teljesítem, amikor a testvérlánc tagjává lettem. *Szabadkőművesség sohasem virágzott oly országban, amelyben zsarnokság uralkodik.* A történelem, az élet e könyve, ilyen értelemben kimutatja, hogy a polgári szabadságok megállapítása maga után vonja megszilárdulását az intézménynek, mely hivatva van megjavítani a társadalmi érintkezést és megnemesíteni az embert. Ellenben elhervad az az abszolutizmus kezei között. Együtt ezek *nem* élhetnek.

Bocsásson meg, ha kétségbeesésemet jelzem szerencsétlen szülőföldem iránt, mely most olyan nagyon sokat szenved. Az ő érdekében haladok, mint egy szegény koldus és kiáltok Istenhez és emberhez, hogy tegyen valamit érte és mozgassa elő azt a nagy elvet, amely nélkül maga a szkség nem létezhetik.

En a testvérek legszerényebbje vagyok Önök között, száműzött távoli világ-részlől. Az Önök szívességét, nagylelkü vendégszeretetét és a kitüntető figyelmet, melyet nagyszerű országuk polgárai reám halmaztak, nem is tulajdonitom saját érdemeimnek, hanem népem szenvedései iránt érzett nagylelkü rokonszenvüknek.

Igen érdemes nagyméster és testvérek, még egyszer köszönöm szívességük e kitüntető jeleit. Legyenek meggyőződve, nagy célja és komoly főrekvése lesz életemnek, hogy méltó lehessen a szks nevére és teljesíthessem azokat a kötelességeket, melyet nemes infézményünk, minden egyes tagja számára annak képessége és rangja szerint jelölt ki.

Ime: a főrik, de nem hajlik elve hirdetőjének vázlatos beszéde, melyből majdnem 80 éve is a sorscsapásoktól sujtott keserű igazságán kívül az önzetlen szks lelke szól.

Szksi szempontból azonban mindenestre figyelmet érdemel az, hogy Kossuth amerikai működése az Océánon tuli testvéreinknél mély nyomot hagyott, Amikor a magyar állam fennállásának ezredik évét ünnepelte, akkori Symbolikus Nagypáholyunk 1896. jun. 21-én avatta fel Podmaniczky-uccai páholyházát. A magyar szkségnek e jelentős ünnepén megjelentek a külföldi nagypáholyok küldöttei között: Burnham F. a newyorki nagypáholy, Perry Bush, Scherman James és John Lodge Eddy a bostoni nagypáholy képviselői. Utóbbi ez alkalommal elmondotta, hogy ő is társai az Océántonutról jöttek oda, ahol más a nyelv, de ugyanaz az eszme, ugyanaz a kézszerítés. Rég ismeri ő a magyar nemzet hőseit. Kossuth Lajosnak a szava ott dörgött az ő páholyában. Kossuth arcképe ma is a legnagyobb tiszteletben van a bostoni nagypáholyban, mely a szabad Egyesült Államok legrégebb szksi nagypáholya. És most ismét látja, hogy ez a nép a civilizáció, a testvériség bajnoka.

Az amerikai képviselő előbbi üdvözlő beszéde Kossuth halála után két évvel hangzott el. A turini remete 1894. március 20-án költözött az örök keletbe s ettől kezdve: az április 1-én történt temetése napjáig — még élünk azokból, akik erre elég jól emlékezünk — a nemzeti nagy gyász napjait a klérkális agitáció gyűlöletes kiméletlensége zavarta meg. Amíg a szabad népek hazájában a világ-hírű szónoknak fejedelmek fogadtatásánál tulszárnyaló ovációkkal járt, addig a haló poraiban visszaérkezett nagy száműzött imádott hazájában az ultramontán klérus, az akkori obskurus néppárt uszítására nemcsak az egyszerű requemet, de még a harangozást is eltiltotta. Természetesen eltiltotta volna akkor is, ha Kossuth éppenséggel katolikusnak s nem lutheranusnak született volna. Akkori tanárunk, Kovács János († 1905. I. 27.) a kolozsvári unitárius főiskola történetnára, az Unio □ egyik alapítója, aki — amint később megtudtuk — □-a képviselőségében a Kossuth temetéséről visszajövet utáni első órákon olyan felemelő érzésű képet nyújtott, amely — legalább bennem — életfogytiglan el nem mosódó emlékezés marad. Többek között azt is említette, hogy a hazafiatlan klérkálizmus a magyar szabadkőművesség által propagált polgári házasság és állami anyakönyvvezetés mellett nyíltan sikra álló Kossuthal szemben követett el kegyegysértést. Sunt lachrymae rerum! . . .

Most már 36 év távlatából: a trónok és államok összeroppanása után is a

fennivelő világosság parányi históriai igazsága még csak annyi, hogy a festvőir eszmék társulása folytán Washington Györgynek Budapesten, Kossuth Lajosnak pedig Newyorkban emelt szobrot a székességnek az egész világot átfogó tv. lánc. A budai Vérmézőn porbáhuolt Martinovics apát feje s nyomában I. Ferenc császár-király rendelete feloszlatta a magyar páholyokat, de az első magyar jakobinust, a vértanu szks Martinovics tv. emlékfájának förszére mégis nem hiába írta oda talán épen Kazinczy Ferenc tv. ünk:

„Donec e frunco florebit!”

A pozsonyi szabadkőműves muzeum

(Befejező közlemény)

A kötényen látható symbolikus ábrákból csak néhányat akarok kiragadni, amelyek előttünk kevésbé általánosan ismertek.

A Gondviselésnek háromszögbe foglalt szemére nem kell külön kiférnem. A kardról ellenben megemlítem, hogy az angol eredetű s először 1724-ben találkoztunk vele, a richmondi hercegnek az angol nagypáholy nagymesteri székébe való beiktatásakor, mikor is azt, az alkotmánnyal együtt, a helyettes-nagymester vitte utána. Ebből az időből ered a nagy-kardvivő tisztsége, mely ma is nagy fontossággal bír angol szk. felvonulások alkalmával. A kard emlékeztesse a szk. tv. arra, hogy bár gondolatai, szavai és tettei emberi szemek előtt rejtve maradhatnak, a VENÉM előtt semmi sem maradhat titokban s annak igazságossága előbb, vagy utóbb feltétlenül eléri. Ezért tehát vigyázzon, hogy bármely percben készen lehessen az örökkévalóság szigoru templomórének kardja mellett félelem nélkül elhaladni és a felettünk lévő nagypáholyba belépni.

A Jákob létráját a kontinensen kissé kevésbé ismerik, mint Angliában. Jelentősége a Hit, Szeretet és Remény erényeiben kulminál, mely erények közül legelső a szeretet, mert az a siron tulra is kiterjed.

A 7 csillag a következő hét erényt jelképezi: Barátság, Alázatosság, Hűség, Bölcsesség, Mértékletesség, Hallgatagság, Irgalmasság. Jelenti azt is, hogy minden páholyinak 7 tagra van szükségé, hogy főkéletes legyen.

A mozaik-padló a maga tarka kockáival azt a sokféleséget symbolizálja, amely a Teremtést díszíti, ékesíti s reámutat a Teremtő adományainak ezerféle változatára, de egyben figyelmeztet az embernek bizonytalan helyzetére a földön. A mozaik szónak téves levezetésével egyes francia magasfokok a padlót Mózessel hozták összefüggésbe s utána nevezték el.

A Nőé bárkája a biztonság érzetét s a VENÉM-ben való bizodalmat keltse, ébressze fel a tv.-ben, abban a Venémben, aki a bárkát biztos révbe vezette s az emberiséget megmentette a pusztulástól. Ahogyan nem hagyta el Noét a világ legsötétebb napjaiban, ugy nem hagyja el azokat, kik benne biznak. Ez utóbbit különösen symbolizálja a galamb az olajjggal. A kötényt négy oldalról összesen $94 + 6 = 100$ symbolikus ábra keretezi be, melyek ha meg is ismétlődnek, azt jelentsék, hogy a szkesség symbolumai kimeríthetetlenek.

Most áttérek arra a vitrine, amely a vesztett léptek csarnokában a svéd öltözékeket tartalmazza. — A svéd szisztémáról most röviden csak annyit, hogy az voltaképen francia eredetű, 1760-ban került Svédországba s ott különféle változásokon esett át. A szkesség-nek ez az ága kimondottan keresztényen jellegű, s csak három országban van elterjedve, Svédországban, Dániában és Németországban,

de az utóbbiban csakis a G. L. L. v. Deutschland keretén belül, hova azt Zinnendorf ültette el. A svéd rendszernek meg van a 3 jánosrendi foka, tanonc, legény és mesterfoka, s a rendszernek ebből a részéből 2 mesterkötényünk van; az egyik kék alapon sárga szegéllyel, a másik sárga alapon kék szegéllyel. A rendszer második részét alkotják az András páholyok szintén 3 fokkal. Az Andrásrend átmenet a szk. legrégebb formája és az új, keresztény miszticizmus között. Egy mesterkötény gazdagítja muzeumunkat, mely tehát aritmetikus sorrendben a 6-ik fok kötényének felel meg. Az Andrásrend után következik a rendkáptalan, melynek négy foka van, úgy hogy a svéd-rendszer három részbe tagozódik, Jánosrend 3 fokkal, Andrásrend 3 fokkal és a rend káptalan 4 fokkal, összesen tehát 10 fokkal. A rendkáptalan tagjai nem viselnek kötényt, hanem vállszallagot s a 10. foknak egy ilyen vállszallaga van a mi birtokunkban. Csak a teljesség kedvéért említem meg, hogy a tizedik fokon túl is van még 3 tisztelésbeli fok. A 11-ik fokba tartoznak a nagy-tisztviselők, a 12-ik fok oly magas, hogy az abba való tartozás egyenrangú a legmagasabb profán kitüntetéssel. A 13-ik fok birtokosát Vicarius Salomonisnak hívják s ebbe a fokba csak a király, mint a székesség legfőbb patronusa kerül. Mint már korábban említettem, skandináv gyűjteményünk még nem teljes de reményünk van reá, hogy idővel a hiányzó darabokat is meg tudjuk szerezni.

Talán nem mindnyájatok előtt ismeretes, hogy a „Zur Verschwiegenheit“ páholyon kívül még egy német nyelvű páholy működött Pozsony keletén, 1877-től 1896 márczius 22.-ig, melynek neve „Columbus zum Weltmeer“ volt. Ez a páholy azonban nemcsak olyan értelemben volt pozsonyi, mint az ugynevezett hárfapáholyok. Ennek a páholynak semmi köze sem volt Bécshez. A páholy 1896-ban megszűnt, azonban nekünk sikerült egy jelvényre szert tennünk, mely szép kivitelű és szoros pozsonyi vonatkozásánál fogva értékes darabja muzeumunknak.

A másik dolog amiről említést óhajtok tenni, az a plaketszerű darab, mely a besztercebányai páhollyal van összefüggésben. 1769-ben megalakult Varsóban a „Zum tugendhaften Sarmaten“ elnevezésű lengyel nagypáholy, mely olyan akcióvitást fejtett ki, hogy már a megalakulását követő évben Magyarországra is kiterjesztette működését és Eperjes keletén „Az erényes utazóhoz“ című páholyt hívott életre. Ez az eperjesi páholy öt másik felsőmagyarországi páholyt is leföldözött. Selmeczbányára és Balassagyarmatra nem térek ki ezúttal. A többi három közül a kassai is csak néhány szóval érintem, mert az a nagy Kazinczy Ferencz nevével van összeforva. 1779-ben alakult meg ott „Az égő tüskebokorhoz“ elnevezésű páholy, mely létét Kazinczynak köszönhette s melynek első, de egyúttal utolsó főmestere is gróf Török Lajos, Kazinczy Ferencz apósa volt. Bennünket ma közelebbről az öt páholyból kettő érdekel és pedig a besztercebányai „Zur gekrönten Hoffnung“ 1776-ból és a miskolci „Zum tugendhaften Kosmopoliten“ 1781-ből. Az előbbiből alakult később a besztercebányai „Felvidék“ páholy, az utóbbiból pedig a miskolci „Előre“ páholy 1916-ban, tehát már a háború alatt.

A vesztett léptek csarnokában fali dísz gyanánt őrizzük a „Felicitas“ páholy berámázott ajándékát, mely üveg alatt néhány pecsétlenyomatot tartalmaz. Ezen pecsétlenyomatok közül egy, egy égő tüskebokor képét mutatja az előtte térdelő Mózesrel. Latin felírásának magyar szövege: Oldjad meg saruidat, mert a föld melyen állasz, szent. E pecsétnek a birtokáért meglehetősen küzdelem folyt. Mint már mondtam, az „égő tüskebokorhoz“ című páholy eredetileg Kassán alakult meg Kazinczy apósának főmestersége alatt. Egy rövid esztendő leforgása után a páholy Kassán megszűnt, de csak azért, hogy Miskolcon ugyanezen elnevezés alatt újból életre keljen. De alig telt el néhány év és a „Tüskebokor“ páholy ismét

visszatér Miskolcra Kassára s mikor a páholy 1788-ban végleg elaludt, a páholy pecsétje sok viszontagság után a beszercebányai Radvánszky család birtokába került sok más tárgyal együtt. Radvánszky-Andor 1878-ban a „Felvidék“ páholy-nak ajándékozta a pecsétet, melyért utóbb három város versengett. Kassa azért, mert az „égő tüskebokor“ páholy először az ő falai között látott napvilágot és rövid miskolci működés után oda tért vissza meghalni, Miskolc azért, mert rövid élete alatt is ott fejtett ki a páholy legélénkebb tevékenységét. Beszercebánya meg azért, mert ott találták meg egy befalazott titkos szekrényben. A vita azután ugy oldódott meg, hogy 1916-ban, mikor az „Előre“ páholy Miskolcon megalakult, a magyar symbolikus nagypáholy a pecsétet magát Miskolcnak ítélte oda és kötelezte a beszercebányai páholyt annak átadására, ezzel szemben azonban eltiltotta a miskolci páholyt attól, hogy az „égő tüskebokor“ elnevezést felvegye, a mi a páholyt megalakító testvéreknek szándékában volt.

Ennek a ritka és körülversengett pecsétnek kuriozuma azonban az, hogy Brüll tv. egy bécsi uja alkalmával, midőn egy ottani régiségkereskedő boltjában nézdegélt, felfedezte azt a plakettszerű darabot, mely ennek a pecsétnek teljesen hű mása. Hogy milyen anyagból való, eddig nem tudtuk eldönteni és azt sem, hogy hogyan kerülhetett Bécsbe ennek a féltékenyen őrzött kincsnek egy reprodukciója.

Befejezésül áttérek még a „Wildensteiner Ritterschaft auf blauer Erde“ kérdésére. Ezt a lovagszövetséget a sopronmegyei születésű Anton David Steiger alapította 1790-ben. A szövetség élete, működése, célja sfb. élénken foglalkoztatja a kutatókat, mert nagyon sok hasonlóságot mutat fel a szksséggel, sőt sokan a szksség egyik mellékhatásának tartják. Álakulása arra az időre esik, mely az ausztriai szksség legdekadensebb kora, de az még nincs eldöntve, hogy a lovagszövetséget ez a dekadencia szülte-e, avagy a halni készülő szksség emez álarc mögé bujva akarta-e menteni a menthetőit. Büszkéek vagyunk arra, hogy igen fontos, igen értékes és igen érdekes tárgyak vannak a mi birtokunkban erre a lovagszövetségre vonatkozólag. Tulajdonunkat alkotja egy jelvény-kazetta, melyről meggyőződünk, hogy feltétlenül unikum, mert a legszorgosabb kutatás sem tudott eddig párjára akadni. Régen az örök keletbe költözött Grebes testvérünk özvegye sok évvel eze maradtak. Lőtt arról értesítette páholyunkat, hogy férje után bizonyos szks. vonatkozású tárgyak

Páholyunk megbizta Knina testvérünket, ki már szintén elköltözött e földről, hogy a tárgyakat vegye meg, mely cselekedettel a páholy az özvegy nővéren óhajtott segíteni anélkül, hogy a kazetta jelentőségét tulságosan vizsgálta volna. Csak a közelmúlt alapos vizsgálata hozta annak értékét felszínre. Ma csak arra az érdekes körülményre akarnám szíves figyelmeteket felhívni, hogy a kazetta fából készült hátlapjába egy kerek üveglap van beillesztve, mely az ottani felírás szerint annak a párisi kolostornak ablakából való, amelyben Jacques de Molay, a templáriusok utolsó nagymestere, raboskodott.

Ezen a kazettán kívül számos okmány, továbbá egy jelenléti könyv, egy jegyzőkönyv és egy titkos írásnak a megfejtési kulcsa van a nevezett lovagszövetséggel kapcsolatban birtokunkban. Hogy a jegyzőkönyv valódi-e, avagy talán egy kitünően sikerült másolat, sőt esetleg hamisítvány, még nincsen pozitíve eldöntve, tény azonban, hogy a lovagrendben igen fontos szerepet töltött be egy Ritter Alois von Koch kinek teljes címe — emeritierter Assistent der Anatomie an der K. K. Franzensuniversität in Graz, Homoeopath, kiről sikerült megállapítanunk hogy 1876-tól 1886-ig Pozsonyban élt és a Kisfaludy-utca 9. sz. alatt lakott. Ez a Koch szks. volt. Az is tény, hogy a lovagrend mindennemű írása és közleménye eme Koch tv.-hez volt címezve. Amennyiben tehát nem kitünő hamisítványokról van szó, úgy Koch volt a lovagszövetség pozsonyi helytartója, vagy megbízottja. G. K. L.

Szabadkőműves evangélium nagy magyar szabadkőművesek életében

E cím alatt hangzott el a *Könyves Kálmán* baráti körben (nov. 14.) Sz. J. előadása. A meghallgatásra egybegyűlt rendkívül nagy számu közönség mindvégig feszült figyelemmel kísérte a nagybecsü értekezést, amelyből az alábbiakban közlünk részletket.

Az ember munkára, öröme és fájdalomra születik. Véges a halandó ember ideje és nagy az a földadat, aminek megoldására mindnyájan törekszünk. Az ember szeretet oltárán akarunk áldozni, éhező embertársaink panaszait akarjuk meghallgatni és könnyeiket letörölni, keresni szándékozunk a kincset az emberek között és a társadalomban, mert a porban és a szemétkben is akadhat drágakő, sokszor az utmenti dudvában is rejlik kincs és hivatásunk, hogy megkeressük és megtaláljuk az ut porában is azt a kincset, mely értéket jelent számunkra. Jellemes szks mindenki lehet, de a szksi jellem csak kevésnek adatott és ezért kell elindulnunk a fiztesség, becsület, szeretet és munka útján, amig erre módot és lehetőséget nyújt nekünk a sors. Ilyen tartalommal kell megtölteni életünket. Gyöngé halandónak nem sok ideje jut erre, mert a halál ott guggol mindannyiunk küszöbén. Az élet nem több egy sóhajtásnál. Az élet a boldognak egy gyönyörteljes sóhajtás, a szenvedőnek egy megcsukló sóhaj, a munka emberének sóhajtása a megkönnyebülés.

Vádaskodó elleneinkkel szemben egyetlen fegyverünk: az eszme és fölünk csak az félhet, aki fél az igazságtól és a világosságtól és nem tudja átérzeni, hogy mi az igazi testvéri szeretet. A szenvedés a szeretet próbája, a szeretet a szenvedés enyhítője és aki még nem törölte le mások könnyeit, még nem enyhítette a szegények fájdalmát, az nem tudja, mi az igazi gyönyör és a valódi boldogság.

Ragyogó eszményeink, fenséges céljaink, becsületes igyekvésünk széjjel törnek és összezúznak minden rútvádat és rágalmat, melyet gonoszindulatu ellenségeink a szkségre szórnak.

Nagyjaink sokkal mélyebben írták be nevüket a haza, a haladás és a fejlődés életébe, semhogy arra utalni szükséges is volna. Mégis azt gondolom, nem végeznek felesleges munkát, ha néhány nagy magyar szks lelkére vetitek fény sugarakat. Életük, példájok megannyi öröndetes hit, igazi evangélium a magyar és általában minden szks számára.

Kossuth Lajos, Kazinczy Ferenc, Pulszky Ferenc, Türr István, Klapka György élete megerősítő tanítások és buzdító irányítások a jövőben való küzdelemre, világitótornyok az ígérlet földje felé.

Balassa József dr. könyve, „Kossuth Amerikában“, két képben vetíti elénk „a magyar nép atyját“, mint a hazája és nemzete szabadságáért és függetlenségéért küzdő embert és mint szkst.

Baltimore város küldöttségének New-Yorkban azt válaszolja: „Elsősorban szeretem hazámat. Hogy Megváltónk egyformán szerethesse az egész emberiséget, ehhez Istennek kellett lennie, nemcsak embernek. Én szegény ember vagyok, de boldog, mert tudom, hogy van egy Isten az égben, aki az egész emberiség közös atya és mivel ő közös atyánk, az emberiség minden tagja egymásnak testvére“.

Még számos leveléből, beszédéből idézett a lelkes előadás, végezvén a Kossuthra vonatkozó fejtegetéseit azzal, hogy Kossuth a nagy magyar hazafi és szks egy-

magában egyesített mindent, ami az ember életében nemes, szép és bölcs. „Az igazat, jót és szépet, az igaz emberi érzést keressük és nem ismerünk, nem fürünk a magunk szervezeteiben olyan személyt és utasítást, mely a szakséget bármely más ember, vagy bármely más irányban, vagy bármely más intézmény iránt el-
lenséges készültre kötelezhetné.“

Az első magyar szks. páholyok alapításaiban Türr István és Klapka György is résztvettek. Ki állíthatná róluk, hogy istentelenek és hazátlanok voltak. . . .

A magyar szkszek disze és virága Kazinczy Ferenc. A magyar nyelvújítás és irodalom érdekében kifejtett emberfeletti munkásságával örökre beírta nevét nemzetünk történetébe. A szkségben mintaképei Goethe, Lessing, Gessner, Bárczy Sándor, és apósa Gróf Török Lajos voltak. . . .

Mózesi tüzoszlopként vezette a nyelvújítást és büszke volt reá, hogy a szks. szövetséghez tartozott és hirdette, hogy a nemzeti érzés nem ellenkezik az ember-
szeretettel és az emberiség nagy érdekeiért való küzdés megfér a haza szeretetével. A magyar nemzet géniusza öltött testet Kazinczyban, hogy megvédelmezze és fölemelje a nemzetét. Nagy hős ő, aki abban a pillanatban jelent meg, amelyben a szkség életerői már- már szétfoszlottak. Nagy szellem, aki az erős hit fáklájával és törhetetlen akaraterő hatalmas fegyverével a kezében megváltóként járt be a reménytelenség betegeit, hogy új erőt öntsön a lankadó szivekbe. A köz-
ség szellemének megtestesítője, aki végtelen szeretetének melegével fel tudta oldani a nemzet szívét, a jéggé fagyott közönyt és aki oda tudta vonni nemzetét a kulturvilág gyűrűjébe, kezébe adván a nemzet jobbainak a régi kard helyett a tollat, ezt az új fegyvert, mellyel diadalait vér nélkül vivhatja. . . .

Pulszky Ferencben is a szksi evangéliumok tökéletes együttesét látjuk. Összeköttetésben állott Kölcseyvel, Deák Ferencsel, Kossuth mellett dolgozott s a kormányzónak száműzetése idején hűséges kísérője volt. 18 éven át bujdosott s a szkségbe Tuniszban vették föl. Hazatérve alapítója volt a Szt. István magyar szks. páholyoknak. Szksége miatt sok keserűséget kellett szenvednie, de az idő elégtételt szolgáltatott neki.

Ő irt nekrológot Klapka György halálakor.

„Fogyunk fogyunk, mint a megbontott kéve.

Az öreg Klapka György költözött el az élők sorából, aki 1849-ben, mielőtt még 30-iki évét elérte és mint szabadságharcunk egyik hős vezére, fényt és dicsőséget árasztott nevére és a honvédseregére, melynek tábornoka volt. Midőn már mindenütt vége volt a harcoknak, tisztességes föltételek mellett, megmentve a fegyver becsületét seregének és tisztjeinek szabadságát, lerakta a fegyvert és földalta a hires komáromi erődöt“ . . .

A szkség eszméi szentek, ezekhez nyulni és ezekről gondolkodni csak emelkedett érzésekkel lehet. Nagyjaink lelke tele volt hittel, reménnyel és szeretettel; nagyjaink hite és példája, tanításaik, mint örökértékű evangéliumok, igék drága és szent örökségek, melyek buzdítsanak a pihenés nélküli cselekvésre, munkára.

Induljunk és haladjunk az ő nyomdokaikon.

közli: S. J.

(Budapest)

Kit vegyünk fel a páholytagok sorába?

Egy lufton t. hozzászólása Edelmann t. cikkéhez.

Minden páholynek megvannak azok a renitens fiatal láncszemei, kik nincsenek megelégedve páholyuk munkájával és több aktivitást kívánnak. Ezek az elégedetlenségek kirobannak minden évben valamely formában, de az eredmény rendszerint negatív. Gyengégek vagyunk, meg kell elégednünk elméleti munkával, nem tudunk aktivitást kezdeni.

Ennek a passzív páholyéletnek főokát abban látom, hogy tv. 90 százaléka túl van azon a koron, mikor már tényleges cselekvő munkát lehet várni tőlük és hiányoznak azok a fiatalok, kik az öregek szellemi irányítása mellett a munka cselekvő részét elvégeznék.

De hol vannak a fiatalok?

Nincsenek, legalább a páholyokban nincsenek. Ezt a tényt azzal lehet megmagyarázni, hogy a ma élő férfiak a világháborúban lettek férfiakká, és ott a durva kő, melyet a szkségben kellene csiszolni, annyira eldurvult, hogy öreg mestereink nem szívesen kezdenek egy ilyen durva kő kétes eredménnyel járó megmunkálásihoz.

Edelmann tv. nemrég megjelent gyönyörű cikkében hosszasan fejtegeti, egyik legaktuálisabb kérdésünket, „kit vegyünk fel páholyunk tagjai közé?” és egy helyen azt monja: „Kész jellem mélyrehatóan nem alakulhat át”. Ha tehát tudjuk ezt, miért nem próbálunk akkor hozzáférni, mikor még nincs kiforrva. Kezdjük a szks.-sé való nevelést az ifjuságunknál, a luftonoknál.

A magyar szk. szomorú kényszer elalvásának egyik fő okát abban látom, hogy a tv.-ek mindenütt terjesztették a világosságot csak otthon, családi körben nem. legjobb példa erre Rakovszky Iván, ki a nagypáholy értékei közül megvette apja portraitját, annak nyilvános elárverezése előtt, mert szégyelte apja szk. voltát.

Nekem személyesen is volt majdnem egy ilyen esetem. Néhány évvel ez előtt, mikor még nem láttam meg a világosságot, egyik barátommal volt egy fiatalos, temperamentumos világnézeti vitánk. (En tudtam, hogy az apám szk.) Vita közben barátom rálép arra a jól kitaposott ösvényre, hol azt trombitálják, hogy a háborúnak, a rossz békének, a forradalomnak, az erkölcsök lesüllyedésének, a gazdasági válságnak, szóval mindennek az szksek az okai. Néhány évre rá, mikor, világosságot kaptam, megrökönyödve jöttem rá, hogy barátom is t.-nek volt a fia.

Tehát itt kell kezdenünk, faragni a durva követ. Előbb az apa otthon és aztán az előadások formájában, úgy hogy a luftonok tudják, hogy a szép szavak nem egy-egy jámbor előadó utópiái, hanem azok az emberiség építendő templomának homokszemei.

Gyakorlatilag adott körülményeink közt úgy képzelem el, hogy főiskolával bíró városunkban egy-egy tv. vállalná, hogy az ott tanuló luftonok mentora legyen. Ennél a tanév elején jelentkeznének a vidékről jött ifjak, természetesen tudva azt, hogy apjuk szellemi testvéréhez mennek. Ennek a tv.-nek lenne kötelessége, lehetőleg segítségünkre lenni a beiratkozásnál és az elhelyezkedésnél, megismerkedtetni az itteni luftonokkal. Időnként összejönni velük, barátián és nem nagyképi fölényességgel, érdeklődni tanulmányaik iránt, megismerni célkitűzéseiket és ezeket összehangzásba hozni a mi ideológiánkkal.

Ha ezt a munkát a páholyok lelkiismeretesen elvégzik, úgy hiszem, hogy rövid idő múlva nem lesz probléma: „kit vegyünk fel a páholytagok sorába.”

BELFÖLDI SZABADKÖMÜVESSÉG

A Romániai Nemzeti Nagypáholy konvenkje. A R. N. Np. és a Jánosrendi pp Szövetsége közös konventjét ezévi december hó 5. és 6. -ra tüzték ki Bukarestbe, a N. Np. helyiségébe. A konvent programja lapunk zártáig még nem ismeretes.

Deutsch Andor tb. fóm. t. sirkövének leleplezése. Az aradi Concordia p. október 18.-án kegyletes siremlékünnepet tartott Deutsch Andor ör. kel.-be költözött tb. nagym. t. sirjánál. A W. J. t. által nagy művészettel tervezett siremlék ruszkicai márványból készült oltárszerű alkotás, melyen a dombormívűen vésett hármias gyertyaláng, a Bölcsesség, Erő, Szépség jelentését szimbolizálja. Sz. P. t. vezetése alatt karének nyitotta meg a megindító ünnepséget. Dr. R. S. t. mondott meleg méltatást az ör. kel.-be költözött Mester életművéről. J. G. dr. t. a Jánosrendi Szövetség tanács, az Unió és a Die Arbeit megbízásából, R. M. dr. a Pax és az Aurora megbízásából beszéltek, végül W. B. t. mondott a lelkeket magasbaemelő lánbeszédet.

Békemunkát tartott az Auróra november 3.-án, melyen K. L. t. Béke!, H. Gy. t. Háboru vagy béke? és dr. F. Gy. t. A szkség és a béke címmel tartottak élénk érdeklődéssel fogadott előadást.

Az Unió munkája. Ezévi november 3.-án ismét közös munkán vett részt az Unió a Kolozsvár keletén dolgozó skót ritusu pp-al, az Infratirea Neamului-jal és a Laborrall. Ez alkalommal a három testvérpáholy munkáját St. Fabius dr., az Inf. Neamului főmestere vezette. A közös munka tárgyát ezúttal is az ifjuság szks nevelése képezte s feladata volt, hogy a három páholy által a tavasszal kiküldött közös előkészítő bizottság beszámolója alapján a további tennivalók felett határozon. Mindhárom páholy részéről az előadók megtették jelentésüket, melyek odakonkludáltak, hogy mielőbb tető alá kell hozni az ifjuság részére a tervbevevtt szabadegyetemet, lehetőleg úgy, hogy már az 1932 naptári évben megkezdhesse

működését. A közös bizottságnak kötelességévé tették, hogy a szabadegyetem előadásainak programját záros határidőn belül készítse el. Szóba került még, hogy mindhárom páholy igyekezni fog tagjai közé néhány olyan ifjusági vezetőt felvenni, akiken keresztül állandó érintkezést tarthatnak fenn az egyetemi ifjuság mozgalmaival s azokba így szks szellemben befolylást nyerhetnek. Végül A. örnagy t. beszámolva a Cons. Federal üléséről, javasolta, hogy a legközelebbi közös munkán, mely három hónap múlva lesz, a kisebbségi kérdést vegye a három páholy kalapács alá Cotoiu t. előadása alapján. Az indítványt nagy tetszéssel elfogadták. A munka utáni vakoláson J. J. fóm. t. megköszönte A. t.-nek, hogy szőnyegre hozta a kisebbségi kérdés ügyét s megemlékezett arról, hogy évtizedekkel ezelőtt ugyanebben a páholyban (Unió) szintén évről évre akadtak bátor tt., akik az akkori nemzetiségi kérdésben hallatták szavukat. A örnagy t. cselekedete ugymond — nemes revans, melyért minden kisebbségi szks köszönetét érdemli. D. P. dr. a Labor p. részéről magyar nyelven válaszolt és csak azt sajnálta, hogy ez a nagyhorderejű kérdés, mely ma európai jelentőségre emelkedett, még mindig nem jutott gyökeres megoldáshoz s reményét fejezte ki, hogy ennek is mihamar el kell következnie. A közös munkában S. J. tb. nagym. t. is élénk részt vett.

Az Unió november 18.-i munkáján kezdte meg annak a kilenc pontból álló programnak kalapács alá vételét, melyet a Testvériség szeptemberi számában közzöltünk. A bevezető előadást (Erdély történelmének felvázolása az emberi művelődés szempontjából) Sz. J. t. tartotta a tt. feszült érdeklődése mellett. Eredeti beállításban tárgyalta azokat a gazdasági és földrajzi, valamint politikai okokat, melyek Erdély mai főbnyelvű, főbnnemzetiségű és főbb vallásfelekezetre tagozódó arcát kialakították. Azután a négy erdélyi nemzet

Élet a baráti körökben. A szabadkőművesség itt is a nyári szünet után kezd új életet. Az ősz mintha fokozottabb dolgozásra serkentené az embereket. A „Reform“ baráti körben (nov. 9.) egy hűvös érre szomju vándort köszöntöttek már jól ismert barátai. A nyájas körben magát otthonosan érző utas állal viszonzott üdvözlésből biztatás, gazdag reménység csendült felénk. A „Galilei“ baráti körben (nov. 10.) egyik kiemelkedő festőnek a fia, F. J., mintegy beszámolóul önmivéléséről, elismerést érdemlő, komoly tanulmányon alapuló előadásorozatot indított meg a fizikai világkép ismertetésével. A gondos kidolgozású előadás, amint B. K. olyan találóan megjegyezte, a reményt nyújtó ígéret hatását gyakorolta reánk azzal a hittel, hogy ez az ifju (lufton) a szkség munkaterületén is mielőbb az előhaladók között fog állani. S eszményeinket a kir. művészet fejlődésében és haladásában, kitartó munkával és példás étellel fogja szolgálni. A „Corvin Mátyás“ kis baráti társaság (nov. 11.) egy-egy tagjának jelentése alapján alkotott képet az Ált. Szks. Ligának szept. hónapban tartott párisi kongresszusáról és folytatott eszmecserét azokról az eljárásokról, melyekkel az élet sokféle körülményei következtében előálló hiányokat némiképen pótolni lehetne. A „Comenius“ meg az „Archimedes“, együtt találkozó baráti körök tagjai (nov. 13.) arról beszélgettek, hogy minő cél felé törekedjék egy szks.? Két okos és szellemes fölszólalásnak summája volt: emberré kell nevelni az embert, ezzel egyuttal elérjük a legmagasabb fokú fejlődést s ehhez a munkához tényezők és eszközök: a hit, a bátorság, a tiszta erkölcs s a szépet és jót átölelő szeretet. Itt említjük még meg, hogy az „Apáthy István“ kis baráti kör, L. I. dr. vendégszerető otthonában szentelt ünnepet (október 27.) Kazinczy Ferenc emlékének. A kedves emlékezésnek megragadó részei voltak a Kazinczy Ferenc naplójából Erdélyre és Kolozsvárra vonatkozóan idézett tapasztalások és följegyzések. S. J.

(Budapest)

Szabadkőműves erények. Október 15. a *Demokrácia* nevet viselő baráti kör tagjai, 75. születés napja alkalmából, áldomás keretében ünnepelték a neves újságíró, a kiváló publicistát: Sz. M.-t. Az est folyamán P. J. Gy., B. K., B. J., B. Gy., meg az ünnepelt beszéltek. Szavaik nyomában az élet tapasztalásai elevenedtek meg s szemünk előtt elvonnultatásuk közben éreztük, hogy a szkség is igaz értéket csak akkor nyer, ha annak hatása cselekedetekben, gyümölcsöző hatásokban válik részévé az életnek, a társadalmi fejlődésnek. A bevezető szavak az embertestvérek életében a szigorú erkölcs és becsületesség jelentőségét méltatták. Milyen más volna ez emberi közösség élete, ha valamennyien az egyszerűség ölfönyében, a becsületesség ércpajzsával s tisztán látó szemmel járnók az élet útjait. Sz. M., hangzott tovább, írói pályáján „mindig csak igazat írt“, tollát szenny soha be nem mocskolta, ezért hajlott korában is osztaflan tisztelet öleli át. Különösen megható a rokonszenv és megbecsülés iránta az ifjuság részéről. Az ifjabb írói nemzedéket mintha az ő nemes lelkületének delejes hatása vonná magához. Az ünnepelt, amikor megköszönte a tisztelegtevést, vallomásokkal felelt az ő „szerény munkásságát“ méltató szavakra. Elejétől kezdődőleg őt igen-igen boldoggá tették a szabadkőművesség elé tűzött nagy, nemes és szent ideálok. Ugy találta és úgy érzi, hogy őt a dolgozó szkségben mindig szárnyára vette és viszi ma is fölfelé a jóság győzelmébe vetett förheteretlen hit és bizakodás; ezek őt az élet keserőségei megpróbáltatásai ellenére sem tették sötét fölfogásúvá, megmaradt derült világnézetűnek, mert a jóság kultuszában soha el nem csüggedett Sz. M. ünneplése ebben a formában tulajdonképpen a szks. erények fölmagasztalása volt. S. J.

(Budapest)

Washington György emlékezete.

Az Egyesült Államok nagyszabású előkészületeket tesznek Washington halála 200 éves fordulójának megünneplésére.

Az Egyesült Államok összes Nagypáholyai és tt.-ei egyesültek a nagy álmférfi és t. emlékének megörökítésére olyan művel, mely a legnagyobb szabású temploma lesz a testvériségnek, aminő valaha is emeltetett. Az alapkövet 1923 november 1.-én tették le 100.000 szabadkőműves jelenlétében, kik a világ minden részéből összesereglettek.

A Nemzeti Szks emlékmű — ez az elnevezése — a Shooter Hillen Alexandria, Virginia-állam nyugati részén emelkedik Washington városa és Mount Vernon között, hol Washington született. Az egész környezet a nagy férfiu emlékeztét idézi fel. Alexandria városa, melyet különösen szeretett és ahol katonáit szervezte, kik később a Braddock seregének alapját képezték, az ősi templom melyben először tartotta páholyának üléseit, a kilátás a Capitóliumra, melyet ő alapított, a kellemes Potomac, első lakhelye a Mount Vernon stb.

Az emlékművet a 22. sz. „Washington-Alexandria“ p. melynek a tómes-tere volt 1788-ban, fogja gondozni. A butorzatnak egy része abból az időből, a főmesteri széke, eredeti arcképe, köténye és szerszámai ott lesznek elhelyezve. Értékes emlékeknek gazdag gyűjteménye, mely nemcsak a szabadkőműveseknek, hanem az egész világ prófánjainak is érdeklődésére számíthat. Az épület, melyet a „Washington György nemzeti egyesülés“ építtet, több mint negyemillió dollárba került, mely összeget az amerikai tt. gyűjtötték össze és amelyben mindnyájan legalább 1 dollárral járultak hozzá.

Az egy hétre tervezett szks ünnepség május 9-én fog kezdődni és ezen több, mint 100.000 t. részvételére számítanak. (Bulletin.)

Az amerikai tt. ugylátszik annyira megrögzöit dohányosok, hogy erről még a páholyban sem tudnak lemondani, mert a dohányzás eliltására vonatkozó indítványt a new-yorki Np. közgyűlése elutasította.

Spanyolország. A Spanyol Nagy Oriens ez évi juniusi gyűlésén elhatározta székhelyének Sevillából Madridba való áthelyezését. Itt az új helyiségei a Calle Principe-n vannak. E nagygyűlés megválasztotta az új főtisztviselőket is, akik között három miniszter, egy polgári kormányzó, egy álamtaóácsos, egy bíró, négy magasrangú hivatalnok és a Cortés 10 tagja foglal helyet. Spanyol tt.-eink, kik a diktatura alatt oly sok gyanúsításnak és kellemetlenségnek voltak kitéve, ma tiszteletben állanak, aminek csak örülhetünk.

Norvégia. Anglia Np, a juniusi gyűlésén megvizsgálta a trondheimi „Porsstjernen“ Np. elismertetése iránti kérését. Miután meggyőződést szereztek arról, hogy a Norvég Np. melylyel Anglia barátságos viszonyban van, nem ismerte el e Np.-t, a kérést ezért elutasította.

Lengyelország. Több szks lap ama hire, hogy a lengyel kormány eliltotta volna a varsói szks congresszust, téves. Nem ezt, hanem a szabadgondolkozók gyűlését tiltotta be. (Bulletin.)

A Grand Loge de France ezidei conventjén az ö. kel.-be költözött Monnier t. helyébe Maréchal t.-t választotta nagy-mesterré. Főtitkár Viet tábornok t. lett, az A. M. I. francia csoportjának elnöke.

A Grosse Landesloge von Deutschland alapítójának, Zinnendorf t.-nek 200-ik születési évfordulóját ünnepelté. Zinnendorf tábornok-orvos Halleban vétetett föl a szkségbe. Minthogy az akkori német szks viszonyok nem tetszettek neki, ezért Berlinben új páholyt akart alapítani angol főhatóság alatt. Miután ez nem sikerült, Svédországhoz fordult, ahonnan Baumann t. közvctítésével megszerezte a svéd rendszer aktáit és 1768-ban megalapította első páholyát Potsdamban, majd 1769-ben Berlinben a „3 arany kulcshoz“ páholyt. Később Stettinben, Hamburgban stb. Ezekből alakult 1770-ben a Gr. Loge von Deutschland. (3 Ringe)

A Wiener Nagypáholy elismerte a Symbolische Grossloge von Deutschland-ot. A Wiener Np. szövetség tanácsa hosszabb tanácskozás után kimondotta, hogy a Symb. Grossl. v. Deutschland-ot elismeri és ezzel az osztrák tt. nagy többsége óhajának tett eleget. A fiatal Np. kezdettől fogva a „régie kötelességek“ alapján indult meg és a valódi szks. ideálok szolgálatában működik. Ha eleinte a szabályosságra íránt némi kételyek merültek is fel, később alaposabb vizsgálatok a kételyek alaptalan voltát kimutatták. Ugyan e véleményen van az „Alpina“ Np. és a németalföldi Nagy Oriens.

Anglia. Lord Revansworth, Durham tartományi nagymestere, élesen kikelt a mindinkább elharapózó fekete golyózás ellen. A jun. 4-én nagygyűlésen tartott beszédében következőket mondja: Fekete golyó leadása föltétlenül törvényes, azonban a mai időkben nagyon sajnálatos, ha előfordul. Ha valamelyik kereső ellen kifogás van, ezt a főmesterrel, az indokokkal együtt közölni kell. Ha a főm. nem képes eloszlatni a felmerült aggodalmat, akkor tegye félre a keresőlevelet. Súlyt helyezek arra, hogy minden elkövettségék a kölcsönös bizalom fenntartására. Kellő gondos-

sággal és főbb őszinteséggel sok kellemetlen esemény volna elhárítható.“ (3 Ringe)

A biblia az oltáron. Oswald Wirth erre vonatkozólag következőket mondja: A szks hagyományaink régebbiek, mint a biblia és az összes papi felfogások, melyek a munkában nem látnak egyebet, mint a bünbeesés büntetését. Mi nem szándékunk tulszigoruan itélkezni jóhiszemű tt. fölött, de ha meggyőződésüket tisztelőben tartjuk is, nyíltan ki kell mondanunk, hogy a biblia az oltáron nem egyéb, mint szks eretnokség (Haeresie), teljesen szksellenes Tulajdonképen nem is a biblia, melyet nélkülözhetetlennek tartanak, az amit a szemükre vetünk, hanem az az abszolutizmus, mely kötelezővé tette, az szksellenes. És ez arra vall, hogy a kir. műv.-et egyáltalában nem fogták fel. (3 Ringe)

Halál munka közben. A Grand Orient de France ez évi konventje alkalmából 1830 évi revolutio emlékére ünnepélyt tartott. Midőn Marcel Clement t. a revolutio dalát, a Parisienne-t előadta és az emelvényről leszállt, hirtelen rosszul lett és pár percre reá meg is halt. Az ünnepélyt rögtön félbeszakították és a résztvevők mélyen megilletődve hagyták el a termet.

A Grand Orient de Belgique -értesítése. A Belga Nagyoriens körtáblában értesítette valamennyi állam szks főhatóságait, hogy egy Lebizay E. nevű profán, aki a Bruxelles közelében levő St. Lambertben él (Av. Woluwe 52. v 53. sz. alatt) mintegy tizenöt év óta szks művek gyűjtésével és kiadásával foglalkozik és szksnek adván ki magát, ilyen minőségben levelez. Nyomatványain, levélpapirjain a Les Vrais Amis páholyt tünteti fel Bruxelles keletén, vagy a Gr. Orient de France fennhatósága alatt dolgozó L'Équite de Pantin páholy feliratát használja. Ez a kalandor birtokában van szks könyvjegyzékeknek és kiadványoknak és szksket félrevezetve jóhiszeműségük kihasználásából él. A belga Nagyoriens mindenkit óva int, hogy e csalóval levelezésbe bocsátkozzék s kér, hogy a főle netán már kapott leveleket juttassák el a Nagypáholy címére. (Rian Nedgrof, 6. Rue de Persil, Bruxelles)

Kiadó

Kiadó

BCU Cluj / Central University Library Cluj

KIADÓ

Erdélyi Bank és Takarékpénztár rt.

C L U J

Saját tőkék: Lei 118.000.000

Fiókok: **Arad,
Braşov,
Oradea,
Satu-Mare,
Sibiu,
Timişoara,
Târgu-Mureş.**

Kiadó

Kiadó

Szerkeszti: Az Unió páholy tagjaiból delegált szerkesztőbizottság.
A szerkesztésért Mezei Sándor dr. felel. Kiadja és nyomta Lepage
könyvkereskedés könyvnyomdája.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Baba Novac 3.